

TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỞ TP.HỒ CHÍ MINH

ĐỀ CƯƠNG MÔN HỌC

LUẬT MÔI TRƯỜNG

Khoa Kinh Tế

2009

ĐỀ CƯƠNG MÔN HỌC

1 THÔNG TIN CHUNG VỀ MÔN HỌC

- 1.1 Tên môn học : Luật Môi trường
1.2 Mã môn học :
1.3 Trình độ : Đại học
1.4 Ngành : Luật Kinh tế
1.5 Khoa phụ trách : Kinh tế
1.6 Số tín chỉ : 3

1.7 Yêu cầu đối với môn học

Môn học trước: *Lý luận nhà nước và pháp luật.*

Các điều kiện khác: Nếu kết hợp với việc nghiên cứu các học phần *Luật hành chính, Luật Dân sự, và Công pháp quốc tế*, sinh viên sẽ tiếp cận môn học này môn cách nhanh chóng và hiệu quả hơn.

1.8 Yêu cầu đối với sinh viên

Dự lớp: đầy đủ

Bài tập: làm đầy đủ các bài tập ở lớp và ở nhà

Dụng cụ học tập: thông thường, sách giáo trình, sách tham khảo

Khác: Thường xuyên tìm đọc các tạp chí *Khoa học Pháp lý, Nghiên cứu lập pháp*, Tạp chí môi trường (www.vea.gov.vn), Báo Tài nguyên và Môi trường (www.tainguyenvaioitruong.com.vn) và các bài báo, các sự kiện liên quan đến môi trường và pháp luật về môi trường, nhằm hiểu biết sâu rộng về các vấn đề liên quan đến môn học; biết cách khám phá và khai thác các sự kiện dưới góc độ của môn học.

2 MÔ TẢ MÔN HỌC VÀ MỤC TIÊU

2.1 Mô tả môn học

Trang bị những kiến thức về nội dung cơ bản của Luật Môi trường Việt Nam. Qua đó, người học có thể nắm được các vấn đề quan trọng của pháp luật về môi trường, như: pháp luật về kiểm soát ô nhiễm, suy thoái, sự cố môi trường; về bảo tồn đa dạng sinh học, bảo tồn di sản và sử dụng có hiệu quả nguồn tài nguyên thiên nhiên; về các hoạt động quản lý nhà nước trong lĩnh vực môi trường.

Trang bị những kiến thức cơ bản về vấn đề môi trường toàn cầu; những quyền lợi và trách nhiệm của Việt Nam đối với thế giới trong lĩnh vực môi trường.

2.2 Mục tiêu môn học

Sinh viên nắm được các kiến thức cơ bản về Luật Môi trường, làm cơ sở

cho việc nghiên cứu, áp dụng vào thực tiễn cuộc sống, lao động, sản xuất, kinh doanh,...

Đây là một trong những điều kiện có tính tiên quyết làm nền tảng cho việc nghiên cứu các môn học chuyên ngành về Luật Kinh tế.

3 NỘI DUNG CHI TIẾT MÔN HỌC

STT	BÀI	MỤC TIÊU	MỤC, TIÊU MỤC
1	Bài 1: Khái niệm Luật Môi trường	Nắm được khái niệm và các vấn đề lý luận cơ bản về Luật Môi trường. Qua đó, nhận biết được ý nghĩa và cách tiếp cận môn học.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Khái niệm Luật Môi trường 2. Khái quát sự hình thành và phát triển của Luật Môi trường Việt Nam 3. Nguồn của Luật Môi trường 4. Các nguyên tắc của Luật Môi trường
2	Bài 2 Pháp luật về kiểm soát ô nhiễm, suy thoái, sự cố môi trường	Hiểu được các thuật ngữ và nắm được các nội dung quan trọng của Pháp luật về kiểm soát ô nhiễm, suy thoái, sự cố môi trường	<ol style="list-style-type: none"> 1. Một số khái niệm <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Ô nhiễm môi trường 1.2. Suy thoái môi trường 1.3. Sự cố môi trường 1.4. Kiểm soát ô nhiễm môi trường 2. Các hình thức pháp lý của kiểm soát ô nhiễm, suy thoái, sự cố môi trường <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Xây dựng và ban hành hệ thống tiêu chuẩn môi trường 2.2. Đánh giá môi trường chiến lược, đánh giá tác động môi trường và cam kết bảo vệ môi trường 2.3. Quan trắc và thông tin về môi trường 2.4. Quản lý chất thải 2.5. Phòng ngừa, ứng phó sự cố môi trường 2.6. Khắc phục ô nhiễm và phục hồi môi trường
3	Bài 3 Pháp luật về kiểm soát ô nhiễm môi trường	Xác định được những ảnh hưởng từ các hoạt động của con người đến không khí và nguồn nước. Bên cạnh đó, nắm được các vấn đề cơ bản về kiểm soát ô nhiễm môi trường nước và không khí	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kiểm soát ô nhiễm không khí <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Không khí và những ảnh hưởng từ các hoạt động của con người 1.2. Những nội dung chủ yếu của pháp luật về kiểm soát ô nhiễm không khí 1.3. Xử lý vi phạm về kiểm soát ô nhiễm không khí 2. Kiểm soát ô nhiễm nguồn nước <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Nước và những ảnh hưởng từ các hoạt động của con người 2.2. Những nội dung chủ yếu của pháp luật về kiểm soát ô nhiễm nguồn nước 2.3. Xử lý vi phạm về kiểm soát ô nhiễm nguồn nước

4	<p>Bài 4 Pháp luật về kiểm soát suy thoái môi trường</p>	<p>Xác định được những ảnh hưởng từ các hoạt động của con người đến tài nguyên đất, rừng và nguồn thủy sinh. Bên cạnh đó, nắm được các vấn đề cơ bản về việc kiểm soát suy thoái các nguồn tài nguyên này.</p>	<p>1. Kiểm soát suy thoái đất Tài nguyên đất và những ảnh hưởng từ các hoạt động của con người Những nội dung chủ yếu của pháp luật về kiểm soát suy thoái tài nguyên đất Xử lý vi phạm về tài nguyên đất</p> <p>2. Kiểm soát suy thoái rừng Rừng và những ảnh hưởng từ các hoạt động của con người Những nội dung chủ yếu của pháp luật về kiểm soát suy thoái rừng Xử lý vi phạm về kiểm soát suy thoái rừng</p> <p>3. Kiểm soát suy thoái nguồn thủy sinh Nguồn thủy sinh và những ảnh hưởng từ các hoạt động của con người Nội dung chủ yếu của pháp luật về kiểm soát suy thoái thủy sinh Xử lý vi phạm về bảo vệ nguồn thủy sinh</p>
5	<p>Bài 5 Pháp luật về bảo tồn đa dạng sinh học và kiểm soát ô nhiễm đối với các hoạt động có ảnh hưởng đặc biệt tới môi trường</p>	<p>Hiểu được vấn đề đa dạng sinh học; hoạt động kiểm soát nguồn gen và kiểm soát ô nhiễm đối với các hoạt động có ảnh hưởng đặc biệt tới môi trường</p>	<p>1. Pháp luật về bảo tồn đa dạng sinh học 1.1. Khái niệm và vai trò của đa dạng sinh học 1.2. Cấu thành chủ yếu của pháp luật về bảo tồn đa dạng sinh học</p> <p>2. Kiểm soát nguồn gen 2.1. Hoạt động kiểm soát nguồn gen 2.2. Nội dung chủ yếu của pháp luật về kiểm soát nguồn gen</p> <p>3. Kiểm soát ô nhiễm đối với các hoạt động có ảnh hưởng đặc biệt đến môi trường 3.1. Kiểm soát hoạt động khoáng sản 3.2. Kiểm soát hoạt động dầu khí 3.3. Kiểm soát hoạt động xuất-nhập khẩu 3.4. Kiểm soát hoạt động du lịch</p>
6	<p>Bài 6 Pháp luật về bảo tồn di sản và sử dụng hợp lý các nguồn tài nguyên thiên nhiên</p>	<p>- Nắm được các vấn đề của pháp luật về bảo tồn di sản và sử dụng hợp lý các nguồn tài nguyên thiên nhiên. - Nắm được các quy định về bảo vệ môi trường trong các hoạt động sản xuất, kinh doanh; trong môi trường nước,... - Qua đó, nâng cao ý thức cá nhân về việc giữ gìn vệ sinh nơi công cộng, trong môi</p>	<p>1. Pháp luật về bảo tồn Di sản 1.1. Khái niệm Di sản văn hóa 1.2. Di sản văn hóa liên quan trực tiếp đến môi trường và những dạng thể của nó trong pháp luật Việt Nam 1.3. Quy định của pháp luật về công nhận và bảo vệ di sản văn hóa vật thể có liên quan đến môi trường 1.4. Trách nhiệm pháp lý đối với hành vi vi phạm pháp luật bảo tồn di sản</p> <p>2. Pháp luật về bảo tồn và sử dụng hợp lý tài nguyên thiên nhiên 2.1. Bảo vệ môi trường trong hoạt động sản xuất, kinh doanh, dịch vụ 2.2. Bảo vệ môi trường đô thị, khu DC</p>

		trường sống và làm việc	<p>2.3. Bảo vệ môi trường biển, nước sông và các nguồn nước khác</p> <p>3. Trách nhiệm của con người trong việc bảo vệ mình trước thiên nhiên</p> <p>3.1. Vệ sinh nơi công cộng</p> <p>3.2. Vệ sinh môi trường sống</p> <p>3.3. Vệ sinh cá nhân</p> <p>3.4. Vệ sinh an toàn thực phẩm</p>
7	Bài 7 Thanh tra, xử lý vi phạm, giải quyết khiếu nại, tố cáo; và bồi thường thiệt hại về môi trường	Trang bị các kiến thức chung về vấn đề Thanh tra, xử lý vi phạm, giải quyết khiếu nại, tố cáo; và bồi thường thiệt hại về môi trường	<p>1. Thanh tra, xử lý vi phạm, giải quyết khiếu nại, tố cáo về môi trường</p> <p>1.1. Thanh tra bảo vệ môi trường</p> <p>1.2. Xử lý vi phạm</p> <p>1.3. Khiếu nại, tố cáo, khởi kiện về môi trường</p> <p>2. Giải quyết tranh chấp môi trường</p> <p>2.1. Khái niệm tranh chấp môi trường</p> <p>2.2. Các nguyên tắc cơ bản</p> <p>2.3. Phương thức giải quyết</p> <p>2.4. Trình tự giải quyết</p> <p>3. Bồi thường thiệt hại do ô nhiễm, suy thoái môi trường</p> <p>3.1. Các điều kiện phát sinh trách nhiệm bồi thường thiệt hại</p> <p>3.2. Giải quyết bồi thường thiệt hại về môi trường</p> <p>3.3. Bảo hiểm trách nhiệm bồi thường thiệt hại về môi trường</p>
8	Bài 8 Pháp luật Quốc tế về môi trường và vấn đề thực thi tại Việt Nam	Nắm được các vấn đề cơ bản của pháp luật quốc tế về môi trường; đồng thời, hiểu được vấn đề thực thi pháp luật quốc tế về môi trường tại Việt Nam	<p>1. Pháp luật Quốc tế về môi trường</p> <p>1.1. Nguồn của Luật Quốc tế về Môi trường</p> <p>1.2. Vai trò của các tổ chức quốc tế trong việc bảo vệ môi trường</p> <p>1.3. Nội dung cơ bản của pháp luật Quốc tế về môi trường</p> <p>2. Vấn đề thực thi pháp luật quốc tế về môi trường tại Việt Nam</p> <p>2.1. Hợp tác toàn cầu và hợp tác khu vực</p> <p>2.2. Các quyền và nghĩa vụ chủ yếu của Việt Nam phát sinh từ các Công ước quốc tế về kiểm soát ô nhiễm</p> <p>2.3. Vấn đề thực thi các nghĩa vụ cơ bản trong các công ước quốc tế về kiểm soát ô nhiễm ở Việt Nam</p> <p>2.4. Vấn đề thực thi các nghĩa vụ cơ bản phát sinh từ các điều ước quốc tế mà Việt Nam đã ký kết hoặc tham gia./.</p>

4 HỌC LIỆU

4.1 Tài liệu bắt buộc

Trường Đại học Luật Hà Nội (2005) *Giáo trình Luật Môi trường*, Nxb Công an nhân dân. *Luật Bảo vệ môi trường*, 2005.

Luật Di sản văn hóa, số 28/2001/QH10 (sửa đổi, bổ sung năm 2009).

Nghị định số 81/2006/NĐ - CP ngày 9/8/2006 của Chính phủ Quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực bảo vệ môi trường.

Nghị định 80/2006/NĐ- CP ngày 9/8/2006 của Chính phủ Quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Bảo vệ Môi trường.

Nghị định của Chính phủ số 21/2008/NĐ-CP ngày 28/02/2008 về sửa đổi, bổ sung một số điều của *Nghị định số 80/2006/NĐ-CP* ngày 09/8/2006 về việc hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Bảo vệ Môi trường.

4.2 Tài liệu tham khảo

Công ước về việc bảo vệ di sản văn hoá và tự nhiên của thế giới 1972 (Việt Nam gia nhập năm 1987).

Công ước Marpol 73/78 về ngăn chặn ô nhiễm biển do tàu gây ra (VN tham gia 29/8/1991).

Tuyên ngôn quốc tế của Liên hiệp quốc về sản xuất sạch hơn (VN tham gia 9/1991).

Nghị định thư Montreal về các chất làm suy giảm tầng Ozôn (VN tham gia 26/01/1994). Công ước Viên về bảo vệ tầng Ozôn (VN tham gia 26/4/1994).

Công ước khung của Liên Hiệp quốc về biến đổi khí hậu (VN tham gia 16/11/1994). Công ước quốc tế về Luật biển 1982 (VN tham gia 16/11/1994).

Công ước về kiểm soát và vận chuyển xuyên biên giới các chất thải nguy hiểm và việc tiêu hủy chúng BASEL 1989 (VN tham gia 11/6/1995).

Công ước quốc tế về các chất ô nhiễm hữu cơ khó phân hủy (VN tham gia 5/2001).

Hiệp định hợp tác và phát triển bền vững lưu vực sông Mêkông (VN tham gia 4/1995). Luật Thủy sản (2003).

Luật Giao thông đường thủy nội địa (2004).

Luật Du lịch (2005).

Nghị định 27/2005/NĐ-CP ngày 8 tháng 3 năm 2005 của Chính Phủ Quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Thủy sản.

Nghị định 21/2005/NĐ-CP ngày 01/3/2005 của Chính phủ về Quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật giao thông đường thủy nội địa.

Nghị định 09/2005/NĐ-CP ngày 27/01/2005 của Chính phủ quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực giao thông đường thủy nội địa.

Nghị định 156/2007/NĐ-CP ngày 19/10/2007 của Chính phủ về Sửa đổi, bổ sung một số điều quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực giao thông đường thủy nội địa.

Một số bài Tạp chí chuyên ngành do GV giới thiệu trong chương trình học.

5 TỔ CHỨC GIẢNG DẠY, HỌC TẬP

BÀI	HÌNH THỨC TỔ CHỨC DẠY MÔN HỌC			Tổng (tiết)
	Thuyết trình			
	Lý thuyết (tiết)	Bài tập (tiết)	Thảo luận (tiết)	
1	3			3
2	3	1	1	5
3	3	1	1	5
4	7	1	2	10
5	5	1	1	7
6	5	1	1	7
7	5	1	1	7
8	4	1	1	6
Tổng cộng	35	7	8	50

6 ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ HỌC TẬP

STT	HÌNH THỨC ĐÁNH GIÁ	TRỌNG SỐ
1	Kiểm tra giữa học phần	30%
2	Thi hết học phần	70%

7 DANH SÁCH GIẢNG VIÊN, TRỢ GIẢNG

Ban giám hiệu

Trưởng phòng QLĐT

Trưởng khoa